

Slovenija-transplant

SPOROČILO ZA JAVNOST

DAROVANJE IN TRANSPLANTACIJE ORGANOV IN TKIV V SLOVENIJI: PREGLED LETA 2023

Ljubljana, 20. marec 2024

Dar je v darovanju.

Slovenija-transplant

POUDARKI IN PRESEŽKI LETA 2023

PRELOMNO LETO 2023

Na enem mestu smo zbrali statistične podatke, poudarke in razvojne presežke leta 2023. Lansko leto je bilo na področju darovanja organov zelo uspešno in v marsičem prelomno.

»Prav vsem, ki ste na svoj način dodali delček k odličnim skupnim rezultatom, se iskreno zahvaljujem. Z izjemnim delom, strokovnostjo in zavzetostjo vseh sodelujočih ekip ter z visoko podporo javnosti smo prvič v zgodovini zavoda uspeli preseči številne mejnike na področju donorske dejavnosti.

Prvič smo presegli število 30 aktivnih darovalcev na milijon prebivalcev (30.66) in prvič smo presegli število 27 dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev (27.36). 58 umrlih darovalcev je podarilo 186 organov za zdravljenje s presaditvijo. Transplantacijski koordinatorji in koordinatorice so izvedle 95 pogovorov o možnem darovanju in 79 % svojcev je podalo soglasje. To so resnično spodbudni pokazatelji, da javnost razume in podpira naše delo. Naš skupni cilj je namreč vedno isti, to je negovati solidarnost, bolnikom pa ne glede na otežene razmere v zdravstvu, zagotavljati upanje in priložnosti za zdravljenje s presaditvijo, za življenje«.

Andrej Gadžijev, dr. med.
Direktor

Dar je v darovanju.

DONORSKI PROGRAM

- Prvič smo presegli število 30 aktivnih darovalcev na milijon prebivalcev (30.66).
- Prvič smo presegli število 27 dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev (27.36).
- Prvič so v vseh 11 donorskih bolnišnicah, ki so vključene v nacionalno mrežo, prepoznali najmanj 1 možnega darovalca_ko.
- Občutno se je zvišalo soglasje svojcev za darovanje (2022: 68 %; 2023: 79 %).

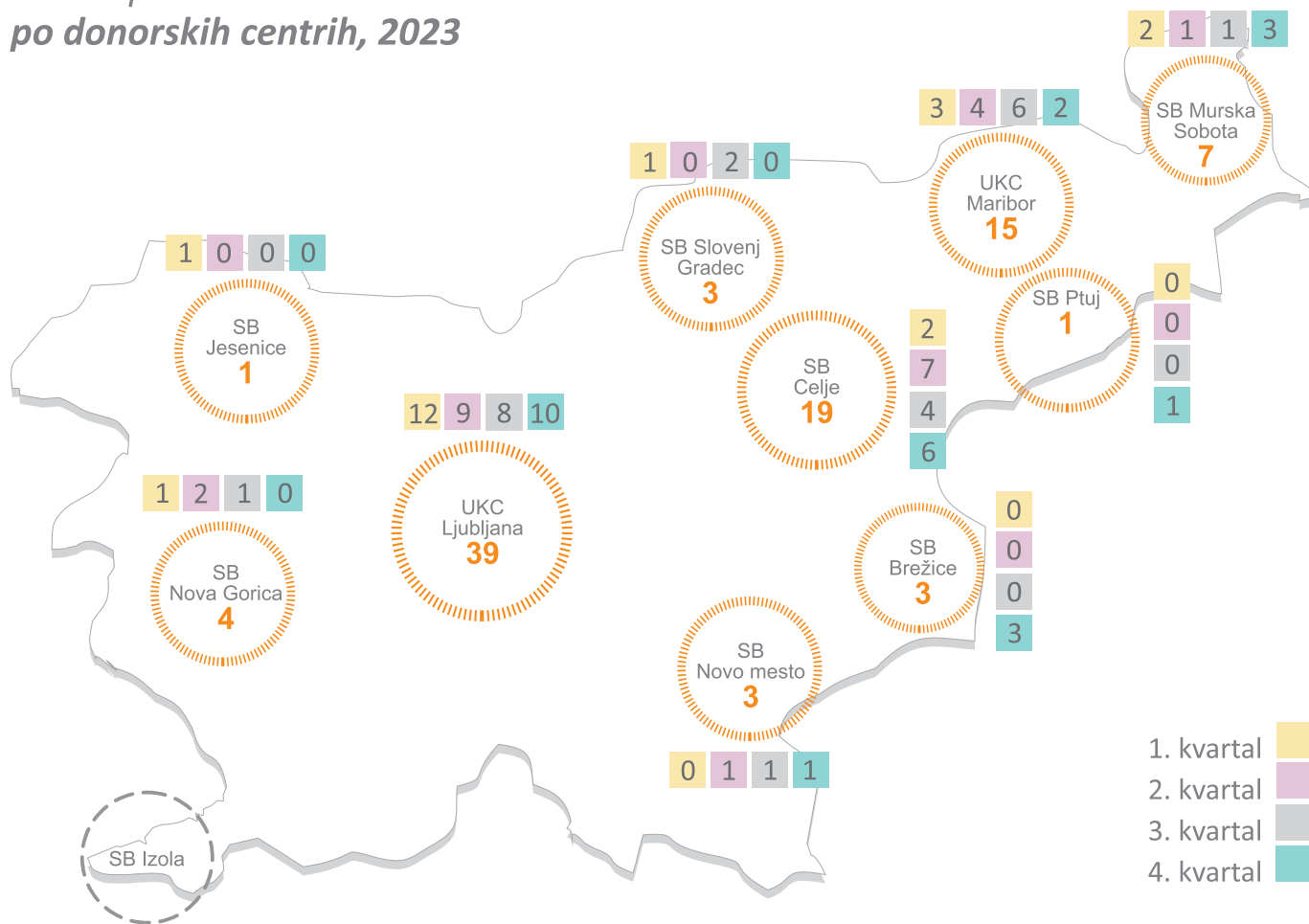
IZOBRAŽEVANJE IN OZAVEŠČANJE

- V nacionalni register opredeljenih oseb se je vpisalo 2.129 ljudi (od tega le 28 proti darovanju).
- V sodelovanju s španskim inštitutom za darovanje in transplantacije (DTI) smo izvedli jubilejni, 10. intenzivni tečaj s področja pridobivanja in presaditve organov. Skozi leta je zahtevni tečaj opravilo že 327 udeleženk in udeležencev iz donorskih centrov.
- V skladu s sodobnimi komunikacijskimi pristopi smo prenovili spletno stran zavoda.
- V tradicionalnih in spletnih medijih smo zabeležili več kot 1800 kakovostnih objav o darovanju organov (vir: PressClipping).
- Potujočo razstavo Moja brazgotina, moje življenje smo postavili na ogled v UKC Maribor, Zdravstvenem domu Sevnica, Splošni bolnišnici Brežice, Državnem zboru in Srednji zdravstveni in kozmetični šoli v Celju. Projekt peljemo v dobrem sodelovanju s Slovenskim društvom Transplant.

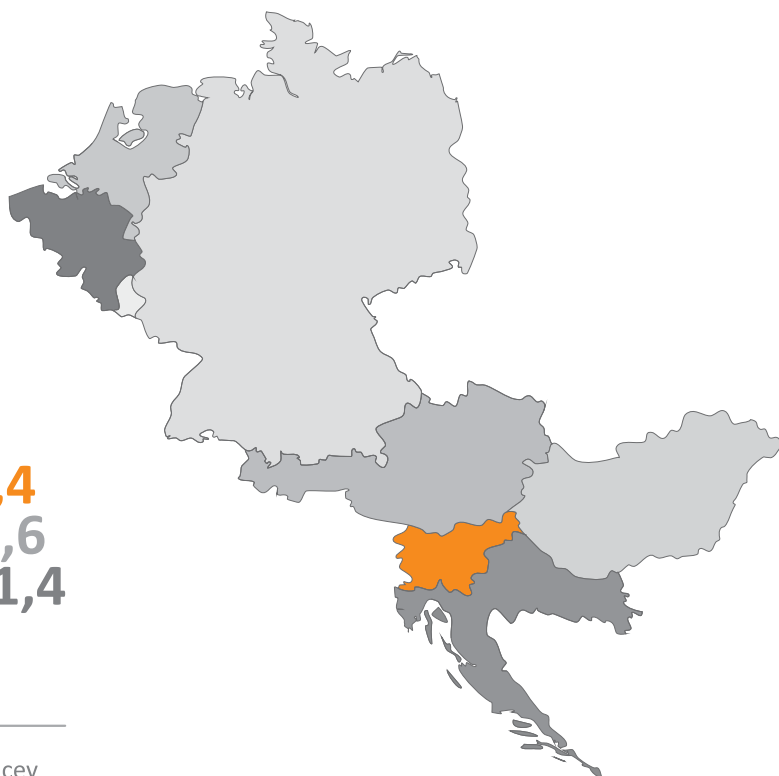
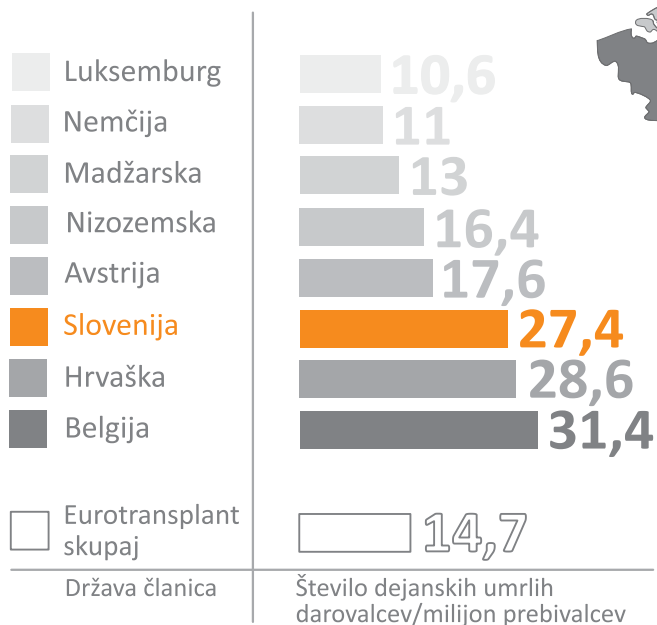
EU PROJEKTI IN RAZVOJ

- V skladu z zahtevami transparentnosti, sledljivosti in kakovosti smo nadgradili module in kode v nacionalnem informacijskem programu za tkiva in celice. Evropska komisija je izrazila pohvale za kakovost aplikacije, ki je edinstvena v mednarodnem okolju.
- Na II. raziskovalnem natečaju Slovenija-transplanta za najboljše raziskovalno delo je prvo nagrado osvojil Tadej Zorman z razpravo Etični vidiki darovanja po cirkulatorni smrti.
- S poljskim partnerjem Fundacja Pasjonaci Zycia smo odlično izpeljali mednarodni Erasmus+ projekt Vsi imamo več kot eno življenje: izobraževanje odraslih o darovanju in presaditvi organov.

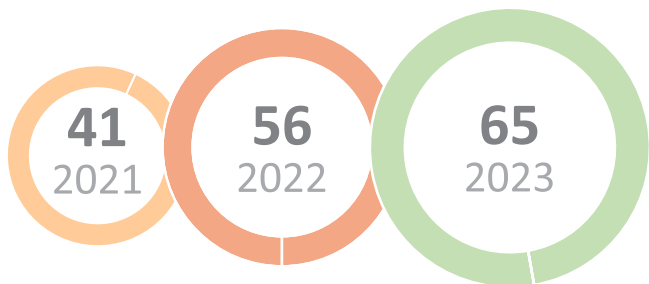
Število primernih darovalcev po donorskih centrih, 2023

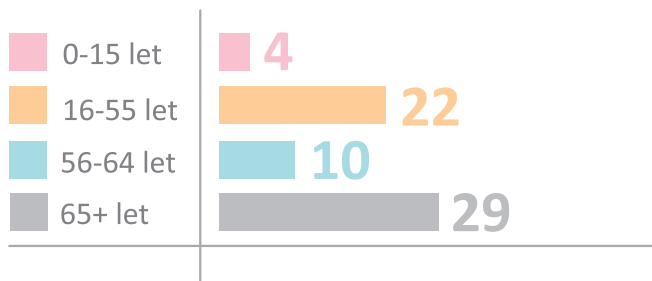
Primerjava z državami Eurotransplanta, 2023

Aktivni umrli darovalci

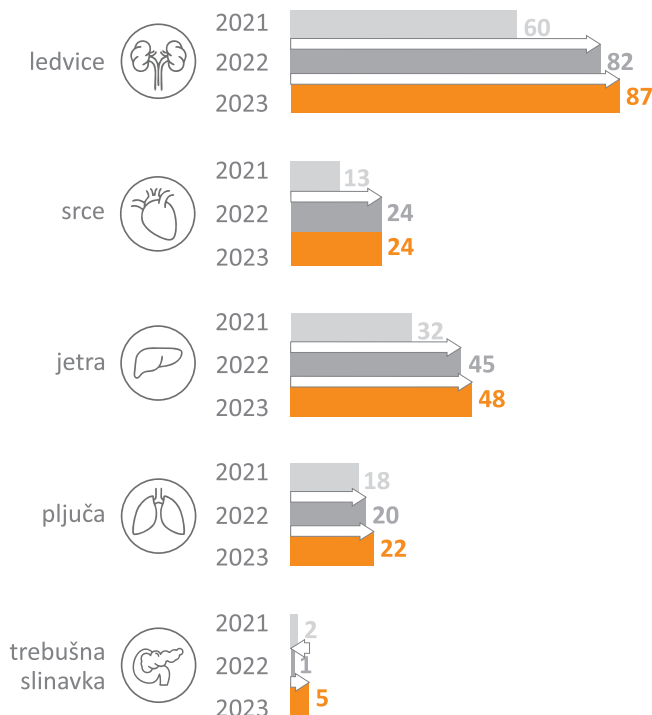

Starost umrlih darovalcev

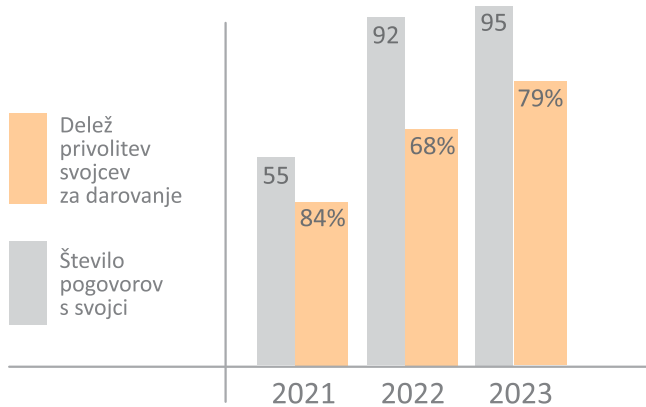
* Povprečna starost umrlih darovalcev je bila 60 let (6 let več v primerjavi z letom 2022).

Darovalci so podarili 186 organov

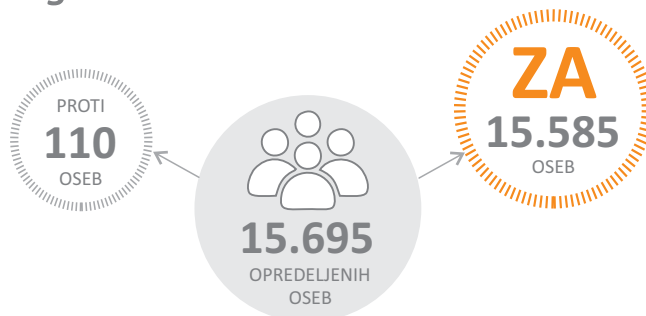

* 1 ledvico je podaril_a živi darovalec_ka.

Pogovori s svojci in privolitve za darovanje organov in tkiv

Nacionalni register opredeljenih oseb glede posmrtnega darovanja organov in tkiv

OPREDELJENE OSEBE

leto 2021	leto 2022	leto 2023
ZA = 977 PROTI = 10	ZA = 2.011 PROTI = 54	ZA = 2.129 PROTI = 28

Starostne skupine opredeljenih oseb

STAROST/LET	VSE OPREDELITVE	V LETU 2023
58<	2.417	151
49-58	2.566	306
39-48	3.609	461
29-38	4.310	640
19-28	2.703	547
>18	34	24

* V letu 2023 je bilo največ opredeljenih (640) iz starostne skupine 29-38 let, sledi 547 opredeljenih iz starostne skupine 19-28 let.

TRANSPLANTACIJSKA DEJAVNOST

V Centru za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana so presadili 106 organov.

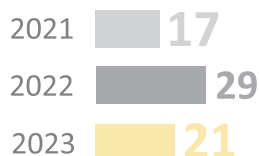
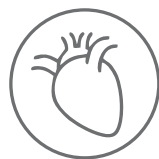
Število presaditev po posameznih organih

LEDVICE

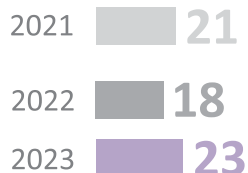

* Ena presaditev ledvice od živega darovalca. Dodatni dve ledvici sta bili presajeni slovenskima pediatričnima prejemnikoma v Gradcu.

SRCE

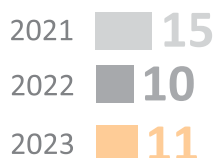

JETRA

* V Bergamu v Italiji so presadili jetra trem slovenskim otrokom.

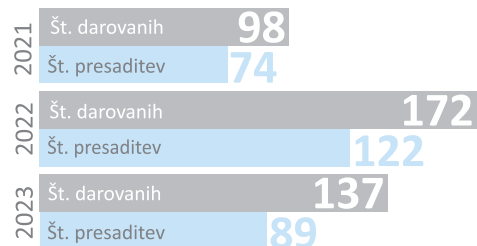
PLJUČA

TREBUŠNA SLINAVKA

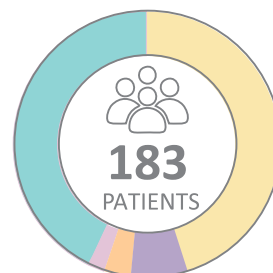

ROŽENICE

Čakalni seznam pacientov

183 pacientov (stanje na dan 31. 12. 2023).

LEDVICE 76

* od tega 1 v kombinaciji s t. slinavko, 1 s srcem

SRCE 79

* od tega 1 v kombinaciji z ledvico

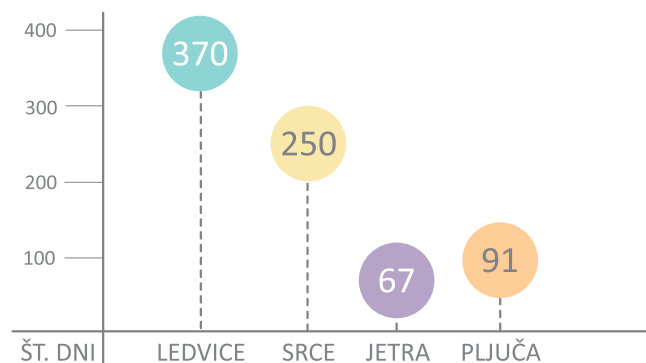
JETRA 19

PLJUČA 8

TREBUŠNA SLINAVKA 3

* od tega 1 v kombinaciji z ledvico

Povprečne čakalne dobe (v dnevih)

Čakalni seznam Eurotransplant (stanje na dan 31. 12. 2023): 23.716

Javni zavod Republike Slovenije za presaditve organov in tkiv Slovenija transplant (krajše Slovenija-transplant) je nacionalna pristojna organizacija, ki skrbi za delovanje in razvoj področja darovanja in presaditve organov. Zavod zagotavlja organizacijske pogoje, strokovne protokole in ustrezno zakonodajo, da imamo v Sloveniji uspešen, etičen, kakovosten in pregleden donorski program.

Donorskim bolnišnicam nudi podporo pri strokovnih dilemah. Izobražuje strokovno javnost, državljane pa seznanja o možnosti zdravljenja s presaditvijo in spodbuja prostovoljno odločanje za darovanje organov. V prostorih Slovenija-transplanta je centralna transplantacijska koordinacijska pisarna, v kateri transplantacijski koordinatorji na dnevni ravni povezujejo in usklajujejo vse aktivnosti, da pacienti na čakalnem seznamu za zdravljenje s presaditvijo dobijo pravočasno ustrezen organ. Sodelovanje poteka na državni in mednarodni ravni, najpogosteje med državami Eurotransplanta.

Več informacij najdete na spletni strani www.slovenija-transplant.si.

Slovenija-transplant

Zavod Republike Slovenije
za presaditve organov in tkiv
Slovenija transplant

Zaloška 7, SI-1000 Ljubljana
T +386 1 300 68 60
www.slovenija-transplant.si

Vir podatkov: Slovenija-transplant, Eurotransplant, poročila prejemniških centrov UKC Ljubljana.

Legenda o klasifikaciji umrlih darovalcev po možganski smrti

Možen darovalec:

Oseba, katere klinično stanje kaže na možgansko smrt.

Primeren darovalec:

Medicinsko in zakonodajno ustrežna oseba za darovanje, pri kateri je bila potrjena možganska smrt.

Aktiven darovalec:

Primeren darovalec s pridobljenim soglasjem za darovanje in po operacijskem rezu ali že vsaj enim odvzetim organom za namen presaditve.

Dejanski darovalec:

Aktiven darovalec, od katerega je bil v prejemnika_co presajen vsaj en organ.